

Рл9 Ср III 189.1

БЕСЕДА,

ГОВОРЕНА У ГРАДУ ПРИ ОСВЕЋЕЊУ ВОДИЦЕ,

30. АПРИЛА 1867 ГОД.

ОДЪ

Архиепископа Београдскогъ

И

Митрополита Србскогъ

ГОСПОДИНА

МИХАИЛА.

Печатня А. Андрића у Београду.

Б Е С П Л А Т Н О

ГОРЬКОЕ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ПОСОБИЕ

Инв. бр... 817198

Архитектура, живопись, скульптура

Искусство, литература, музыка

История, география, физика, химия

А Д И А Х И М

Министерство просвещения СССР

Свѣтиса свѣти сѣновын Іерусалиме;
слава бо Господна на тебе возсіа!

Сврши се већъ робство овогъ знаменитогъ града, раскинуше се ланци, кои стезаше юначне сръбске мишице, паде сила, коя ослабляваше нашу моћъ у кући нашой. Нека се веселе душе наши отаца, кои овде или изгинуше, или страдаше и муке трпише!

Крвожедни дахиѣ, небойша и остале страхоте, коѣ осташе у немиломъ спомену, свагда су потресале душу сръбску, свагда су напоминяле ужасе и грозна злоставляня, што їй подношаше народъ нашъ само текъ овде у злокобномъ београдскомъ граду.

Разузданость, дивлячность и варварско самовольство, заклонѣно овимъ градомъ, беснѣяше по Србиї, неописани зулуми исцедише и у лико опасаше децу нѣну. Свака стопа землѣ ове оквашена ѣ кровлю човечиомъ, пуно ѣ костію наши отаца и дедова, кои овде одъ зле и опаке силе падаше и изъ освете безбожнички растураше се. Люди, жене, па и деца сръбска налазила су овде гробъ и мученички или набієни на колю, или закачени на ченгеле, или обешени на вешала, у страшнимъ мукама испушташе свою душу, — овде умираше Срби за свою веру, за свое име, за свой образъ и поштенѣ.

Дуго ѣ силеція вршіо овде свою ѣудъ и таманіо народъ нашъ, газећи му све, што ѣ човеку мило и свето. Дуго ѣ Србија робовала злотвору своме, дуго деца нѣна патише одъ насилника и ронише сузе збогъ самоволѣ дивлѣга Азіята; али правда Божія неостаѣ nigdy посрамлѣна.

Протекоше многе године, минуше многи векови, и Београдъ нашъ искушаваше многоразличну судбу, грабише се за нѣга и отимаше га и они, чи онъ nigdy не быаше, грабише се и притомъ свагда на штету сръбскога народа, кога ѣ оваї градъ непоречна собственость.

Бичъ, кои ѣ вишомъ силомъ быо допуштенѣ, да за косовску неслогу надмоћіємъ свое физичне снаге, доведе Србе у болѣ чувство слоге и братинства, одвећъ крвнички извршиваше свою дивлю волю у рукама азіатске варварске силе, коя обараше, отимаше, паляше, рушаше и злоставляше одъ неслоге и неволѣ клонулуй, а лукавствомъ сусѣда растуренный народъ нашъ. Стра обузе сваку душу, еръ се зулуму нико противити немогаше, почемъ се онъ овде сакриваше и насланяше на тврде бедеме овога града.

Тиранства превршише сваку меру човечијегъ стрпленя. И прену народъ, светла мысао ослобођеня пролети му као муња крозъ ояђено срце, душу злоставлянога свачимъ народа нашега обузму осеђаня людскогъ достоинства и сигурности. Онъ се крену, оживе и пріону да се ослободи неволѣ и робства, да ослаби и сломіе моћ овога града, кои беше заклонъ и заседа непријателѣма и зулумћарима. Напрезанѣ народа и нѣговы витежки вођа сузби силу турску, која дављаше народъ, — и уколико градска сила и нѣгова влада опадаше; утолико се више у благостанію подизаше народъ по Србији и изванъ овога града.

Овако наше напредованѣ мучно и пакостно гледаше непријателъ са бедема овога града, ерѣ га мори желя за рушенѣмъ и отиманѣмъ, па свою лютню, што му се украти и моћ и власт у србској земљи, изяви 1862 год. 5 Юніа када изненадно нападе мирне и неспремне жителѣ наше вароши. Но и овде неправда изневери себе саму; ерѣ праведна и свемоћна рука Божія сачува тада Београдъ одъ пропасти, кою му желише и наменуше изъ овога града.

Нека е хвала Господу, кои кара, али и милуе свое верне! Ерѣ Богъ пошилѣ казни не зато, да убіе и упропасти, него да исправи, поправи и пробуди одъ греховнога сна, да научи и спасе страхомъ оне, кои неће да чую кроткій и милостивый гласъ благога Бога.

Топови непријателски, кои онда нападаше мирне жителѣ и грађане, топови, кои одавде рушише куће и иманѣ зноемъ и мукомъ стечено, топови, кои пуцаше на домъ небесногъ Отца нашега, а свету цркву нашу, ускорише време, које смо срећни сада видити. Београдъ е већ подпуно србскій, овај градъ, у рукама родолюбивога нашега владателя, ніе већ страшило Србији, онъ ніе већ претња мирной вароши и земљи нашой, која тежи да се умно и материјално развја и да брзо напредуе, чему е поуздано води племенитый Господаръ нашъ.

Честитамъ србскоме народу овај добитакъ, кои му стече безъ крви, Светлый Князь Михаилъ, припадаюћи Богу на молитву, да Онъ, кои обрадова насъ овимъ повраткомъ наше старе собственности, за коју су везани спомени и наше славе и наше тешке патнѣ, да Онъ преблагій сачува ово место на сва будућа времена Србији и србскоме народу, да се овде никада више не усели сила непријателска, нити да ступи нога туђинца, и да тако свагда сачува и Србию и народъ србскій у свагдашњой срећи и слободи.

Нека се овде на овој висини опетъ сія и блиста христьянскій крстъ и слави Богъ и Спаситель нашъ Исусъ Христосъ; нека се опетъ овде чую свештене песме наше благочестиве и непорочне вере и свршуе света служба Божія, те да чуе и види одсвуда савъ народъ србскій. да чую и виде и други народи, да е съ нама Богъ и да се овде већ пева и певаће се победна воскресна песма православно цркве: **Свѣтиса, свѣтиса, новый Іерусалиме; слава во Господна на тебѣ возсіа! Аминъ.**

